

Korstanje leert kinderen om omgaan met hoogbegaafdheid

BUSSUM/NAARDEN - Kinderen die slecht kunnen leren, dat komt veelvuldig voor. En dat enkele honderdduizenden mensen in Nederland nauwelijks of zelfs niet kunnen lezen en schrijven, dat is inmiddels wel algemeen bekend. Voor deze groepen zijn er vandaag de dag evenwel mogelijkheden te over om de leerachterstand aardig in te lopen. Wat veel mensen echter nog niet weten is, dat ook hoogbegaafde kinderen met fikse problemen te maken kunnen krijgen. Ze zijn anders dan anderen en worden daardoor niet geaccepteerd door leeftijdsgenoten.

Antoon F. Bruggeling

Zodoende kunnen zij in een isolement raken. „Dat kan ernstige gevolgen hebben. Ze kunnen psychische problemen krijgen en zelfs zelfdoding komen voor bij deze groep kinderen”, zegt Inge Korstanje-Aveskamp, die voor kinderen van de groepen 5 t/m 8 met een hoog IQ iedere vrijdagmiddag (september t/m juli) in het Willem de Zwijger College in Bussum de ‘verrijkkingsklas’ leidt.

Erfelijk

Ongetwijfeld zullen talloze ouders er van dromen dat hun kinderen met hoge cijfers thuiskomen. Toch blijken juist ouders van hoogbegaafde kinderen als geen ander te ervaren dat er aan een zeer hoog IQ ook nadelen kleven. „Hoogbegaafdheid is vaak erfelijk volgens een onlangs gehouden onderzoek. Een ander deel wordt ook bepaald door het milieu waaruit een kind komt en door de ontwikkeling”, vertelt Inge Korstanje. Een hoogbegaafd kind leert snel, maar is volgens haar ook nieuwsgierig. „Het wil alles weten en heeft meer inzicht dan leeftijdsgenoten. Dat kan tot spanningen leiden. Meisjes zijn vaak lastiger en jongens rebelser.”

Inge: „Als ze ouder worden en de ontplooiing normaal verloopt, kunnen ze vaak wel omgaan met het feit dat ze anders zijn dan de mensen om hen heen. Dan worden het gelukkige volwassenen. Maar is er geen evenwicht, geen geestelijke rust, dan zullen ze zich doodongelukkig gaan voelen, met alle gevolgen van dien.”

Strijd

De directe aanleiding om in september 1998 met een verrijkkingsklas van start te gaan op het Willem de Zwijger College in Bussum was haar eigen hoogbegaafde zoon geweest. „Als gezin zijn wij ook tegen de nodige problemen aangelopen wat school en vriendjes betreft. Op een ge-

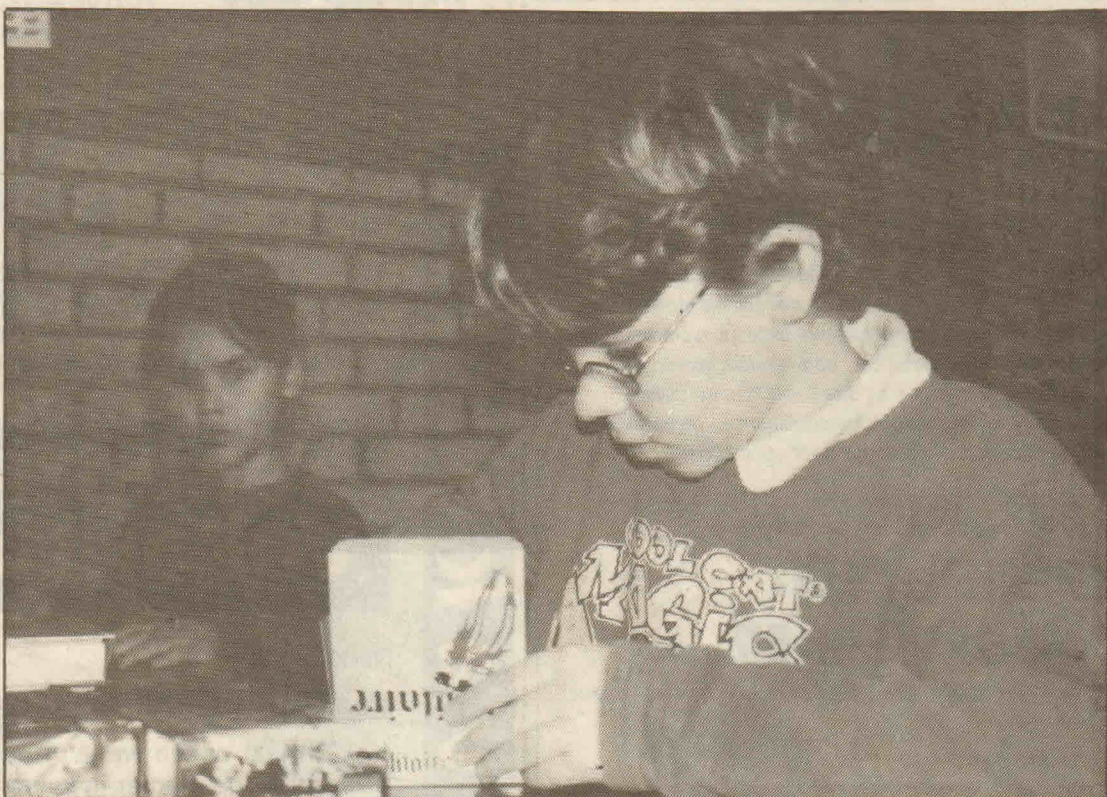
den, maar ondanks ook de goede begeleiding van de leerkrachten en de tolerantie van de groep bleek dat alles niet genoeg. „De ‘peers’ ontbraken”, zegt Inge. „Kinderen bouwen een goed zelfbeeld op door zichzelf voortdurend te spiegelen aan andere kinderen en door zichzelf te vergelijken met hun leeftijdsgenootjes. Maar als je hoogbegaafd bent valt er doorsnee niet zoveel te vergelijken.”

Toen was het voor haar tijd om het Verrijkkings-ei dat eigenlijk al was gelegd in 1993, uit te gaan broeden. Dit

gaafde kinderen. Daarnaast heeft ze in Naarden een privé praktijk als remedial teacher, waarin ze kinderen met een zeer hoge intelligentie begeleidt.

Warm klimaat

Het hoofddoel van de verrijkkingsklas is volgens haar: „Hoe raar het ook mag klinken: zichzelf op te heffen. De klas zal niet meer nodig zijn door de prima opvang van deze kinderen op de basisschool. Het doel bestaat uit twee onderdelen. In hoofdzaak is dit een pedagogisch

● Oscar de Boer en Emma de Wiljes vinden het ‘erg leuk’ in de verrijkkingsklas van Inge Korstanje.

heeft geresulteerd in de verrijkkingsklas in september 1998.

Mooi meegenomen

Inge Korstanje heeft een stevige onderwijsachtergrond. Bovendien ontdekte ze enkele jaren geleden dat ze zelf ook hoogbegaafd is en dat is natuurlijk mooi meegenomen als je hoogbegaafde kinderen onderwijst en steunt. Van 1978 tot 1992 is ze groepjes kinderen gaan remediëren en daarna is ze zich gaan toeleggen op alleen remedial teaching (= kinderen met leerproblemen helpen). Sinds 1995 is ze remedial teacher en sinds 1998 intern begeleider voor hoogbegaafden op de Emmaschool. Voor beide taken is ze SON gediplomeerd.

Aan de Universiteit van Nijmegen volgt Inge momenteel een ECHA-studie, dit om zich nog verder te bekwamen in de begeleiding van hoogbe-

doel. Het regelmatig contact hebben met ontwikkelingsgeleerden. Dit contact vindt plaats in een groep die als niet-bedreigend wordt ervaren en waarin zij in hun hoogbegaafd-zijn niet bijzonder zijn. Mijn taak is vooral

scheppen van een veilig en
n klimaat in de groep.”
dat ze zelf hoogbegaafd
an ze de kinderen per-
tieven bieden voor hun
re volwassen zijn. Inge:
ben een gelukkige hoog-
afde en dat probeer ik uit
ralen naar hen. Het heb-
van een rolmodel is erg
ngrijk voor de ontwikke-
van ieder kind. Ik laat
zien dat je gelukkig en
nonisch voelen zeer wel
baar is, ook voor hoogbe-
den.” Ze biedt inzicht en
elijke oplossingen voor
plemen die te maken heb-
met hoogbegaafdheid.

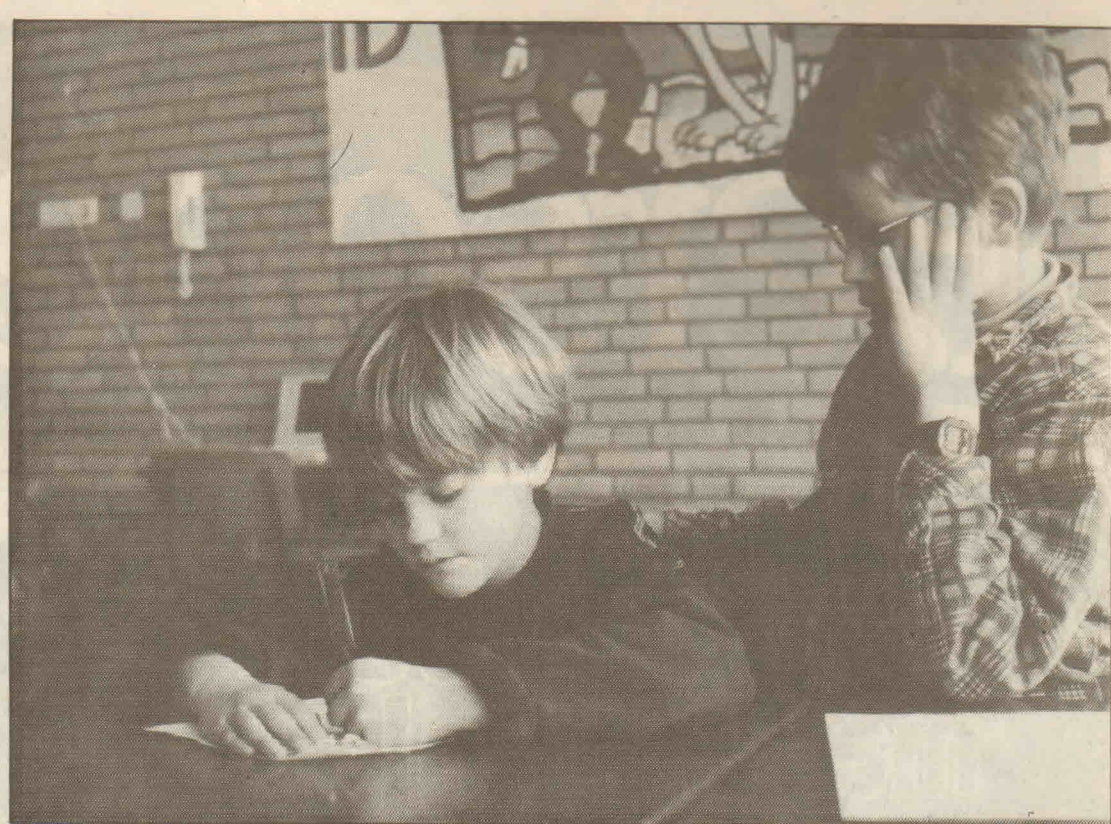
Niet zielig

el hiervan komt volgens
in Naarden woonachtige
edial teacher aan bod in
eerste gedeelte van de
dag. Zo moeten de kinde-
vertellen wat hen de af-
pen weken heeft bezigge-
den. Vaak komen er dan
rlei problemen naar voren
gaan over het niet-
repen worden. „Als groep
en we daar dan over”,
us Inge Korstanje. Ze
ort de kinderen aan om
intellectuele capaciteiten
te gebruiken om zielig te
n zitten doen. „Die creati-
it kunnen ze juist gebrui-
om die problemen de baas
worden, om er een meer
itieve wending aan te ge-
”

oor begrip van eigen mo-
ijkheden en onmogelijkhe-
en door ontwikkeling van
persoonlijkheid kunnen
gbegaafden volgens haar
n zelf problemen te over-
nen.

Uit de bol gaan

aarnaast is er een onder-
l ‘Tong op je schoenen’.
is het cognitief gedeelte.
kinderen leren om in de
ep uit de bol te gaan.
ak moeten ze dan een
p omzetten en soms lukt

● Casper v.d. Wel en Diederik Brouwer bezig aan een werkstuk.

dat niet of moeilijk. Resultaat
hiervan is dat een kind dat
niet heeft geleerd te leren niet
diep kan gaan, zijn grenzen
van zijn eigen kunnen niet
verkent”, vertelt Inge. Vaak is
de paniek volgens haar niet
van de lucht, wanneer er op
vrijdag aan die grenzen wordt
getornd. „Doodeng, maar
steeds minder eng en na bijna
een jaar gewoon. Deze groep
heeft geleerd, dat je altijd
wordt geaccepteerd. Dat ie-
dereen in deze verrijkingsklas
min of meer is zoals jij. Dat
geeft een kind zelfvertrouwen,
zodat het er de hele week
weer tegenaan kan.”

Vuur uit de sloffen

Verder zijn er spreekbeurten
in de verrijkingsklas. Onder-
werpen moeten behoorlijk
worden uitgediept. Daarnaast
moeten de ‘bollebozen’ op-
drachten uitvoeren, worden er
projecten gehouden en bereidt
ieder kind een stelling voor,
voor een debat in de klas. Ook
zijn er taalopdrachten, bij-
voorbeeld: Maak een ingezon-
den brief naar aanleiding van
een krantenartikel.

De middag wordt afgesloten
met het onderdeel ‘Vuur uit je
sloffen’, het spelgedeelte. „Er
zijn groeps spelletjes, b.v. een
taalspel, Ramses en Tangoos.
Dit is een Tangram in wed-
strijdvorm met z’n tweeën.
Voorts zijn er allerlei indivi-
duële spelletjes, moeilijke
puzzels en spellen waarbij er
een stevig beroep wordt ge-
daan op logisch denken en
oplossen. Ook beschik ik over
twee laptops waar ook derge-
lijke spellen opstaan”, verteld
Inge Korstanje-Aveskamp.

De remedial teacher wil ook

een klankbord zijn voor de
ouders van hoogbegaafde
kinderen. Ouders kunnen
onderling contact zoeken en
de kinderen kunnen bij elkaar
spelen.

Inge: „Toen deze klas in
september 1998 begon was er
uiteraard heel duidelijk de
onwennigheid en de argwaan.
Dat heeft elk kind. De klas is
ook school, op school zijn er
vaak problemen en ligt de
acceptatie vaak erg moeilijk.
Wanneer ze binnenkomen op
vrijdag rond één uur, zag ik
kinderen die de school bij zich
hebben. Zij namen als het
ware het gedrag mee van
school waarmee ze zich daar
proberen te handhaven. Bij de
één stoer gedrag, de volgende
wat teruggetrokken en een
derde rumoerig.”

In de periode van september
tot aan de herfstvakantie was
het duidelijk aftasten gebla-
zen. Word ik hier werkelijk
geaccepteerd zoals ik ben?
Daarna was het duidelijk. „Ik
zag toen alleen nog die
symptomen bij binnenkomt en
sinds januari zie ik dat ook bij
binnenkomst niet meer”, al-
dus Inge. Ze constateert met
grote blijdschap dat de kinde-
ren de klas als veilig ervaren.
„Ze durven zichzelf te zijn en
dat is fijn om te horen. Ze
komen hier zelfs als ze ziek
zijn, dat zegt toch wel iets.
Door de verrijkingsklas is de
hele week weer goed. Van hun
ouders hoor ik die berichten.”

De remedial teacher herin-
nert zich nog steeds een uit-
spraak van een 9-jarige jon-

gen die na een eerste ontmoet-
ing met andere hoogbegaaf-
den verzuchtte: „Eindelijk
normale kinderen.”

De kinderen van haar bij-
zondere klas zijn allemaal
razend enthousiast. Susie
Oosting zegt er het volgende
over: „Op de verrijkingsklas
doen we andere dingen dan op
school. De spreekbeurten hier
zijn niet zo simpel en we doen
ook debatten. Dat vind ik nou
juist zo leuk.” Casper van der
Wel: „Ik vind het nodig dat
deze klas er was gekomen,
omdat je met andere hoogbe-
gaafde kinderen werkt.”

En Emma de Wiljes: „Ik ben
7 en soms is het heel moeilijk
voor mij. Toch vind ik het
heel leuk in de verrijkingsklas
van Inge.” Oscar de Boer ten
slotte: „Ik vind het hier heel
leuk omdat je er veel leert.
Vroeger kon ik het gewoon
opschrijven en nu zit ik te
zwoegen met het werk.”

Inlichtingen

Op 10 september start Inge
Korstanje voor leerlingen uit
de groepen 5, 6, 7 en 8 weer
met haar verrijkingsklas in
het Willem de Zwijgercollege.
Elke vrijdag van 13.15-15.15
uur. Er doen nu 10 kinderen
mee, maar ze wil de klas uit-
breiden tot maximaal 15 kin-
deren. Het aan te melden kind
moet aantoonbaar hoogbe-
gaafd zijn en als zodanig ver-
meld in een verslag van een
psychologisch onderzoek.

De kosten bedragen f 125,=
per vier keer. Kinderen uit
één gezin hebben voorrang.
Inlichtingen vanaf 9 augustus:
Inge Korstanje-Aveskamp,
Vroedschap 11, 1412 NV
Naarden, tel. 035-6950361.